

Social media, copiii, tinerii @ biblioteca

– ghid pentru siguranța în mediul virtual, păstrarea caracterului privat și comportamentul online

Site-urile de socializare, cum sunt, de pildă, **Facebook**, **Instagram** și **Twitter**, sunt foarte populare printre copii, inclusiv cei foarte mici. Aceste site-uri le permit copiilor să fie creativi, să țină legătura cu prietenii lor și să se exprime, folosindu-se de o întreagă gamă de instrumente media și aplicații, cum ar fi, de exemplu, fișierele video, fotografiile, muzica și chat-ul.

Sfaturi legate de siguranța în mediul virtual, păstrarea intimității și comportamentul online al copiilor și tinerilor

Internetul este un spațiu propice pentru învățare, descoperirea de lucruri noi, comunicare și distracție.

Dar, ca și în lumea reală, există, în egală măsură, avantaje și dezavantaje. Vă rugăm să luați în considerare următoarele sugestii, menite să vă ajute, pe voi și familiile voastre, să rămâneți în siguranță, cât timp vă aflați în mediul online.

1. Cum arată amprenta ta digitală?

Gândește, înainte de a posta! Tot ceea ce postezi online, rămâne acolo, și devine "amprenta ta digitală", putând fi văzută de oricine. Reține faptul că ceea ce ai postat azi ar putea fi citit de cineva chiar și peste 5 sau 10 ani. Va constitui cea mai bună imagine a ta?

2. te urăsc (=i h8 u)

Tratează-i întotdeauna pe ceilalți, așa cum ai dori să te trateze și ei pe tine. Dacă ești victima unei agresiuni în mediul online, adresează-te unui adult în care ai încredere – cineva care te poate ajuta. Nu suferi în tăcere; dacă primești un text nepoliticos sau o imagine urâtă, păstrează-le ca dovezi!

3. Cu cine intri în conversație?

Fii un cetățean responsabil, și, când te afli în mediul online, reține faptul că

persoanele pe care le cunoști doar din mediul virtual rămân pentru tine doar niște străini. Este foarte important ca prietenii online să rămână online – nu-ți da întâlnire în lumea reală cu prietenii făcuți pe Internet, mai ales nu înainte de a vorbi mai întâi cu un adult de încredere.

4. Cum poți raporta o problemă?

Dacă ceva nu merge bine și nu te simți confortabil sau ești supărat de ceva ce ți se întâmplă cât ești pe Internet, sunt câteva măsuri pe care le poți lua. Spune-le părinților tăi, personalului de la bibliotecă sau oricărui adult în care ai încredere. Caută pe site-ul pe care ești, butonul de reclamație a unui abuz sau contactează serviciul helpline (siguranța pe Internet). Ori contactează personalul bibliotecii și cere ajutor.

Mesaj pentru părinți

Personalul bibliotecii are un rol important în pregătirea dvs. cu privire la utilizarea internetului de către copii.

Personalul bibliotecii vă poate informa asupra diferențelor dintre varietatea de rețele de socializare și a atenției ce trebuie acordată felului în care copiii dvs. acționează sau comunică online.

Personalul bibliotecii vă poate sfătui și informa despre noile direcții apărute în socializarea online și despre modurile în care puteți comunica cu copiii dvs. legat de rețelele de socializare și comunicarea în siguranță în mediul online. De exemplu:

Sfaturi pentru părinți

Vorbiți cu copiii dvs.; rugați-i să vă arate ce fac atunci când sunt pe internet. Dialogul este cheia prevenției, exact ca și în lumea reală.

Informați-vă cu privire la cele mai noi măsuri de siguranță online, înscriindu-vă pentru a primi noutățile *Insafe* legate de acest subiect, la adresa <http://www.safeinternet.org/web/guest/newsletter>

Cele mai mari riscuri pe internet sunt legate de comportament, nu de tehnologie. Experiența dvs. de viață reprezintă cel mai bun ghid pe care copiii îl pot primi, atât în viața reală, cât și în mediul virtual.

Mesaj adresat bibliotecarilor și altor categorii profesionale care lucrează cu copii

Este extrem de important ca toți utilizatorii, și în mod special copiii, să se bucure de experiența navigării pe internet, înțelegând însă, în același timp, și responsabilitatea implicată de accesul gratuit la internet și utilizarea rețelelor de socializare, oferite prin intermediul bibliotecii. Regulile de utilizare a internetului sunt ușor de înțeles, iar ele ar trebui prezentate în formate diferite, de

exemplu: în format text, în imagini, verbal etc., și în limbi diferite.

Bibliotecile au o misiune importantă în conștientizarea copiilor și a tinerilor în legătură cu comportamentul lor pe rețelele de socializare sau telefonul mobil și în oferirea de instrumente menite să-i ajute să înțeleagă și să gestioneze corect situațiile ce se pot ivi în mediul online.

Lumea digitală reprezintă o parte absolut firească a realității de astăzi a copiilor și tinerilor, iar bibliotecile și personalul acestora trebuie să facă față acestui fapt. Personalul de bibliotecă ar trebui să aibă atât cunoștințele, cât și abilitatea de a facilita utilizarea informației digitale și de a acționa în situațiile specifice ce pot apărea în timpul navigării pe internet.

Oferindu-le copiilor informații și suport pentru a folosi internetul și telefonul mobil, îi ajutați să nu se expună unor experiențe online negative sau nocive.

Rolurile bibliotecii:

- De a oferi acces la internet (informații și rețele de socializare)
- De a-i învăța pe copii ce înseamnă siguranța în mediul virtual, păstrarea caracterului privat și comportamentul online
- De a furniza informații, instrucțiuni și ghiduri pentru părinți
- De a-i ajuta pe copii și părinți să facă față situațiilor problematice
- De a oferi informații clare despre legislația din acest domeniu

Personalul bibliotecii are un rol important în informarea părinților în legătură cu utilizarea de către copii a internetului și a rețelelor de socializare.

Personalul bibliotecii poate încuraja părinții și copiii să ia loc și să exploreze rețelele de socializare, împreună.

Personalul bibliotecii poate sfătui părinții cu privire la noile tendințe apărute în folosirea rețelelor de socializare și cum aceștia ar trebui să comunice cu copiii lor despre socializarea online și conversațiile virtuale sigure.

Ca bibliotecar, este foarte important să vă familiarizați cu rețelele de socializare. Majoritatea site-urilor de acest tip stipulează obligația ca utilizatorii lor să aibă vârsta minimă de 13 sau 14 ani, deși există și site-uri interactive concepute special pentru copii cu vârste mai mici. O bună cunoaștere a conținutului acestor site-uri vă poate ajuta să vă asigurați că micii utilizatori ai bibliotecii aleg site-uri potrivite vârstei lor și le accesează într-o manieră sigură și constructivă.

Întrebări frecvente:

Î. Cum își pot îmbunătăți bibliotecarii abilitățile legate de socializarea online?

R. Învățați unul de la celălalt, de la profesioniști din alte domenii sau de la tineri.

Î. Unde pot raporta un conținut ilegal?

R. Conținutul ilegal poate fi raportat fundației Internet Watch Foundation, care are linie de asistență telefonică în câteva țări.

Î. Cui pot să mă adresez dacă mă îngrijorează ceva ce se întâmplă online?

R. Spune-le părinților tăi, unui alt adult în care ai încredere sau apelează linia de asistență telefonică.

<http://www.esafetykit.net/index2.html>

Î. De unde pot afla mai multe informații despre modul în care îmi pot ține familia în siguranță în mediul online?

R. Vizitează pagina de internet a centrului ce supraveghează siguranța pe internet și folosește instrumentele destinate siguranței familiei, puse de noi la dispoziție la adresa: www.esafetykit.net.

Poți, de asemenea, găsi informații la adresa www.saferinternet.org

Insafe este o rețea europeană a centrelor de supraveghere a siguranței pe internet, care promovează securitatea și responsabilitatea implicată de utilizarea internetului și a telefoanelor mobile de către tineri. Este cofinanțată de către Programul *Un internet mai sigur (Safer Internet Programme)*.

Informații suplimentare sunt disponibile la adresa: www.saferinternet.org

Publicat de Comitetul IFLA pentru Biblioteci de copii și tineret

Autori: Kirsten Boelt și Ingrid Källström.

19.08.2014

Traducerea în limba română: Laura Silvestru, Biblioteca Județeană "George Barițiu" Brașov